

www.e-rara.ch

**Veritas In Medio, Seu D. Thomas Doctor Angelicus Propositiones Omnes
Circa Theoriam, & Praxim, Rigorem, ac Laxitatem versantes à Bajanis
usque ad Quesnellianas 101 inclusivè per tutissima, & ...**

**Ranst, Frans van
Venetiis, MDCCXXXV**

Zentralbibliothek Zürich

Shelf Mark: Re 208

Persistent Link: <https://doi.org/10.3931/e-rara-54033>

[S. 201 - 240]

www.e-rara.ch

Die Plattform e-rara.ch macht die in Schweizer Bibliotheken vorhandenen Drucke online verfügbar. Das Spektrum reicht von Büchern über Karten bis zu illustrierten Materialien – von den Anfängen des Buchdrucks bis ins 20. Jahrhundert.

e-rara.ch provides online access to rare books available in Swiss libraries. The holdings extend from books and maps to illustrated material – from the beginnings of printing to the 20th century.

e-rara.ch met en ligne des reproductions numériques d'imprimés conservés dans les bibliothèques de Suisse. L'éventail va des livres aux documents iconographiques en passant par les cartes – des débuts de l'imprimerie jusqu'au 20e siècle.

e-rara.ch mette a disposizione in rete le edizioni antiche conservate nelle biblioteche svizzere. La collezione comprende libri, carte geografiche e materiale illustrato che risalgono agli inizi della tipografia fino ad arrivare al XX secolo.

Nutzungsbedingungen Dieses Digitalisat kann kostenfrei heruntergeladen werden. Die Lizenzierungsart und die Nutzungsbedingungen sind individuell zu jedem Dokument in den Titelinformationen angegeben. Für weitere Informationen siehe auch [Link]

Terms of Use This digital copy can be downloaded free of charge. The type of licensing and the terms of use are indicated in the title information for each document individually. For further information please refer to the terms of use on [Link]

Conditions d'utilisation Ce document numérique peut être téléchargé gratuitement. Son statut juridique et ses conditions d'utilisation sont précisés dans sa notice détaillée. Pour de plus amples informations, voir [Link]

Condizioni di utilizzo Questo documento può essere scaricato gratuitamente. Il tipo di licenza e le condizioni di utilizzo sono indicate nella notizia bibliografica del singolo documento. Per ulteriori informazioni vedi anche [Link]

tionem Pœnitentiæ, quam plurimorum hominum sustentat autoritas, & multi temporis diurnitas confirmat, habetur ab Ecclesia *pro usu*, non *abusu*, ut Tertia volebat propositio, *pro usu*, inquam, cui se pii, & docti animarum directores tuto conformare possunt. Vide iterum infra *Quesnel*.

PROPOS. DAMN.

Homo debet agere tota vita Pœnitentiam pro peccato originali, Est 19.

D. THOMAS in suppl. q. 1. art. 2. in corp. *Contritio est dolor respiciens, & quodammodo comminuens voluntatis duritiem: & ideo solum de illis peccatis potest esse, que ex duritia nostræ voluntatis in nos proveniunt, & quia peccatum originale nostræ voluntate non est indutum, sed ex vitiatæ naturæ origine contractum, ideo de ipso non potest esse contritio, proindeque à fortiori non debet homo pro eo agere tota vita Pœnitentiam.*

Deinde: cum per *Baptismum* aliquis incorporetur passioni Christi, & passio Christi sit sufficiens satisfactio pro omnibus peccatis omnium hominum, ideo ille, qui *Bapizatur*, liberatur à reatu totius pœnæ sibi debitæ pro peccatis, ac si ipse sufficienter satisfacisset pro omnibus peccatis suis. 3. p. q. 69. art. 2. in corp. si itaque pro peccatis personalibus vel gravissimis ante *Baptismum* commissis nullam *Baptizatus* debeat pœnam etiam ad horam, ob rationem prædictam passionis Christi sustinere, debeatne homo pro peccato originali non voluntate personæ, seu propria, sed *aliena* commisso, sibi que in *Baptismo* virtute passionis Christi condonato, non ad horam, verum toto quoque vitæ tempore Pœnitentiam peragere?

De administratione Pœnitentiæ exercita
à Religiosis .

PROPOS. DAMN.

i. **C**onfessiones apud Religiosos factæ pleræque vel sacrilegæ sunt, vel invalidæ. Est 20.

2. Parochianus potest suspicari de Mendicantibus, qui eleemosynis communibus vivunt, de imponenda nimis levi, & incongrua Pœnitentiâ, seu Satisfactione ob questum, seu lucrum subsidii temporalis. Est 21.

* Sæculo
13.

D. THOMAS olim Guilielmi de Sancto Amore * Religiosorum impugnatoris profligator, has etiam binas Propositiones Religiosis impactas suis in Scriptis prædamnavit. Id ex illis demonstramus hoc formato discursu.

Si Confessiones apud Religiosos legitime approbatas factæ pleræque sacrilegæ essent, aut invalidæ, vel hoc proveniret ex eo, quod Confessiones factæ sint Religiosis *qua talibus*, vel ex hoc, quod illorum praxis in excipiendis Confessionibus passim non valeat, vel ex eo, quod illi sibi confitentibus nimis levem, & incongruam Pœnitentiâ imponant ob questum, & subsidium lucri temporalis, ut *secunda* habet Propositio, sed nihil ex his dici potest, ergo Confessiones apud Religiosos factæ pleræque nec sacrilegæ sunt, nec invalidæ. Minor probatur pro prima parte ex 2. 2. q. 186. art. 1. ad 2. *Religiosi dicuntur qui sunt in statu perfectionis*: status autem perfectionis non consistit cum sacrilegiis; itaque Confessiones factæ Religiosis *qua talibus* non sunt sacrilegæ; ex parte scilicet Religiosorum Confessiones excipientium. Hinc etiam probata manet *secunda*, & *tertia* pars minoris. Non enim illorum passim praxis improbanda est, qui sunt in statu perfectionis; nec de talibus sine suspitione temeraria præsumendum est, quod lucrum temporale suæ, aliorumque salutis præferant. Quod siqui reperiantur Muneris sui prævaricatores, eorum culpa non est in *Religiosos indefinite* refundenda.

Huc

Huc accedit, quod si Confessiones illæ pleræque vel sacrilegæ, vel invalidæ forent, ipsamet Ecclesia esset arguenda, quæ & Religiones instituit ad Confessiones audiendum 2. 2. q. 18. art. 4. ad 2. & Religiosorum praxim in administratione Pœnitentiæ passim approbat. Sint nonnulli laxiores, aut à sana Majorum doctrina degeneres; hoc integro rursus Corpori non est adscribendum.

Sed ne loqui videar *pro domo mea*, legatur Religiosis patrocinañs non Religiosus, sed Ecclesiasticus Sæcularis Reverendissimus *Steyaertius* pag. mihi 257.

„ Religiosi, præsertim Mendicantes tam notabile
 „ corpus constituunt in Ecclesia, ut post Ecclesiam
 „ ipsam non sit aliquod latius se extendens, magis
 „ que sibi cohærens. Quo fit, ut nullus error ma-
 „ gis dedecorare posset Ecclesiam, quam qui Reli-
 „ giosis Ordinibus in fide vel Religione, adeoque
 „ Sacramentorum administratione accideret. Quid
 „ enim, si Cœpiæ Auxiliares missæ per universam il-
 „ lam castrorum aciem ordinatam, à fide magni
 „ Imperatoris defecerint, animum inimicum induerint,
 „ impugnentque qua verbis, qua factis, eam
 „ quam propugnare eos oportuerat, Civitatem in
 „ monte positam? Talemne nobis imaginari licet Ec-
 „ clesiam? Quid si vero illi ostendere possint, secum
 „ sentire & praticare Pastores ordinarios per or-
 „ bem universum, exceptis in parva terrarum parte
 „ pauculis, quin & ipsam Ecclesiam Rom. cæte-
 „ rarum Matrem & Magistram? Itaque valde ut
 „ minimum temerarium est, velle cum articulo hoc
 „ damnato, Confessiones apud Religiosos factas,
 „ ita invalidas esse aut sacrilegas. Cæterum ipsi-
 „ met quoque facile admissuri sunt, inter tot suos
 „ Confessarios, plures esse, non minus quam inter
 „ Sæculares, qui Sacramentum hoc non satis digne,
 „ nec ex mente Ecclesiæ administrant. *Iliacos intra*
 „ *muros peccatur & extra.*

De S. Communione.

PROPOS. DAMN.

1. **S**acrilegi sunt, qui jus, ad Communionem percipiendam pretendunt, antequam condignam de delictis suis Penitentiam egerint. Est 22.

2. Similiter arcendi sunt à S. Communionem, quibus nondum inest amor Dei purissimus, & omnis mixtionis expertus. Est 23.

D. THOMAS 2, 2. q. 10. art. 12. celeberrimo jam aliquoties citato. *Ecclesiae consuetudo semper est in omnibus emulanda*: Est autem Ecclesiae moderna consuetudo (quidquid sit de veteris disciplina jam pridem abolita) quod Communio non differatur, donec quis condignam egerit de delictis suis poenitentiam, seu satisfactionem; sic itaque sacrilegi non sunt, qui ante talem satisfactionem peractam, jus ad Communionem percipiendam pretendunt.

Secundam Propositionem mirum est potuisse a quopiam sustineri. Ergone à Sacra mensa arcendi sunt, quibus nondum inest amor Dei purissimus, & omnis mixtionis expertus? Quis est, cui constet talem sibi inesse amorem? Quis est, qui non timeat, ne quid terreni in animam pulvisculi pro humana certe fragilitate irrepserit? Idcone ab epulo abstinendum est Eucharistico? Minime vero: imo per se loquendo laudabilius est ad Sanctam mensam accedere ex amore, quam abstinere ex timore; Amor enim & spes, ad quae semper Scriptura nos provocat, merito praeruntur timori. Sed audiatur Angelicus divinissime hanc circa materiam discurrens 3, p. q. 80. art. 10. ad 3. *Reverentia hujus Sacramenti habet timorem amori conjunctum: ex amore enim provocatur desiderium sumendi, ex timore autem (ne quis satis digne ob terreni affectus, quem extirpare conatur, reliquias, hoc Sacramentum sumat) consurgit humilitas reverendi Faciat autem unusquisque quod secundum fidem suam pie credit esse faciendum. Neque enim litigaverunt inter se Zaccheus, & Centurio,*

cum

cum alter eorum gaudens suscepit Dominum: alter dixit, non sum dignus, ut intres sub tectum meum; ambo Salvatorem honorificantes, quamvis non uno modo: „amor enim & spes, ad quæ semper Scriptura nos provocat, præferuntur timori: „unde & cum Petrus dixisset; exi à me Domine, quia homo peccator sum; respondit Jesus: „Noli timere, „

Quid quod per frequentem hujus Sacramenti summptionem à peccati mortiferi veneno præservamur, ut egrègie iterum asserit Aquinas q.79. art.6. in corpore. Peccatum, inquit, est quedam spiritualis mors animæ. Unde hoc modo præservatur aliquis à peccato futuro, quo præservatur corpus à morte futura. Quod quidem fit dupliciter. Uno modo; in quantum natura hominis interius roboratur contra interiora corruptiva: & sic præservatur à morte per cibum, & medicinam. Alio modo per hoc, quod munitur contra exteriores impugnationes, & sic præservatur per arma, quibus munitur corpus: Utroque prætertem modo hoc Sacramentum præservat à peccato. Nam primo quidem per hoc, quod Christo conjungit (etsi quedam essent terrenæ in anima laberculæ, quæ non impediunt effectum hujus Sacramenti. art.8. in corp.) per gratiam roborat spiritualem vitam hominis, tamquam spiritualis cibus, & spiritualis medicinâ secundum illud Psalm. 103. Panis cor hominis confirmat. Alio modo, in quantum est quoddam signum passionis Christi, per quam victi sunt demones: repellit omnem demonum impugnationem. Unde Chrys. dicit super Jo. * Ut leones flammam spirituales, sic ab illa mēsa discedimus terribiles effecti diabolo. * Hom. 45. in Joan.

Cæterum non possum hic non suspicere Ecclesiam Dei à Spiritu Sancto semper directam. Illa sic unum Reflexio proscrispsit extremum, ut non labatur in aliud. Con- circa fixit propositionem illam, quæ approbabat frequentem hanc Communionem gentiliter viventium, adeoque vel pec- Propositi- catis mortalibus actu infectorum, vel illa non vitan- tionem. rium. Non tamen arcet (ut hæc volebat) a Sacra Communionem illos, quibus nondum inest amor Dei purissimus, id est, eos, qui non sunt sibi conscii peccati mortalis, sed illud omni studio declinant, licet non sint puri omnino à venialibus. Vera Dei Ecclesia amplectitur Veritatem, quæ semper fuit, est, & erit in medio.

PROPOSITIONES 67. MICHAELIS
DE MOLINOS DAMNATAE

A B I N N O C E N T I O X I.

Prologus.

Anno
1688.

HOc anno in ipsa urbe Roma, intimis in illius visceribus suscitata est foedissima animarum pestis, renovatis *Gnosticorum* spurcitiis, sed spiritualitatis, & sanctitatis furo occultatis. Pontifex sub initium adduci non potuit, ut luem, cum non apparet, compesceret, at tandem larva fictae sanctimoniae detracta, illa detecta, & profligata fuit *Urbe*, & *Orbe* nefandissima dogmata execrantibus.

Vita Michaelis de Molinos.

Illorum author fuit *Michael de Molinos* natione Hispanus ex Aragonia oriundus, professione Presbyter. Hæresim inchoavit à seductione plurium foeminarum adumbrata Pietate allectarum. Summa illius doctrinae in hoc consistebat; quod homo deberet per potentiarum suarum annihilationem se unire Deo, atque ita manere in *quiete* (hinc istius commenti sequacibus inditum nomen *Quietistarum*) quodque illa in *quiete*, non esse habenda ratio tentationum, nec curandum, quid corpus ageret. Campus hinc latissimus carnis voluptatibus pandebatur, & infinitorum semina criminum etiam naturæ adversantium featuriebant. Dum horrendas *Gnosticorum* instaurat libidines, in hoc illos superabat, quod ex ipsis Sanctorum exemplis (ut videre est in propositionibus*) inaudito genere blasphemiae patrocinium sibi accerseret. Carceri mancipatus fuit annum agens sexagesimum, fluxerant autem anni 22. quibus suos Romæ errores disseminabat. Illius affabilitas, comitas, naturalis eloquentia, externa morum compositio, larvata pietas ita sibi Urbem devinxerant, ut omnium oculos in se converteret, & à multis etiam instar Sancti coleretur. Tandem, Deo disponente, captus, & productus fuit habitu poenitentiae indutus

* 49. ubi
50. ubi
infan-
da, que
laudat,
adscri-
bit Jobo,
David,
Jeremię,
aliisque
sanctis.

tus

velut Corpus exanime; sed homo est causa efficiens; & principium activum, unde absit ab homine inactio ista, & falsa quies. *Vita nostra hic dicitur*, „operatio,, cui Homo principaliter intendit. 2.2.q.180. art.3.

Cæterum per illam quietem Molinos assererat perveniri posse ad statum impeccabilitatis, non solum quoad peccata mortalia, sed etiam venialia; (ut habet Propositione 57.): qui quidem error ipsissimum est delirium Beguardorum, & Beguinarum. Refellitur autem error ab Angelico 3.p.q.79. art.4. ad 2. *Vitam istam Sancti non ducunt sine venialibus*. Si hic Sancti non vivant sine venialibus; an sine illis posse se vivere jactitet Molinos? sed profecto non solum ille peccata non vitat venialia; sed gravissima etiam intendit patrare mortalia. Atque ut facilius illa committantur, omnes vult eliminatas Mortificationes, quibus velut repagulo carnis concupiscentia coercetur. Hinc . . .

Propositio secunda.

Mortificatio adhibenda **C** Rux voluntaria Mortificationum pondus est infructuosum, & ideo dimittenda. Est 38.
D. THOMAS 2.2.q.189. art. 1. in corp. *Per Jejunium, est ad Vigiliis, & alia hujusmodi retrahitur homo a peccatis carnis luxuriae, & à quibuscumque aliis peccatis*. Non igitur edomanda mortificationes sunt pondus infructuosum. Sunt certe utiles, utpote carnem in officio continentem, & rebellem refrenantes appetitum, qui vel Sanctissimos lacessit.

Videor mihi videre magnum illum Apostolum, illud Sanctitatis prodigium, Vas electionis, raptum in tertium Coelum, Divinum illum Paulum nihilominus carnis stimulis exagitatum, & apud se ingemnantem. *Infelix ego homo, quis me liberabit de corpore mortis hujus? Video aliam legem in membris meis repugnantem legi mentis meae, & captivantem me in lege peccati, quae est in membris meis*. ad Rom. 7.

Quid facit ille? castigat, affligit, macerat, reluctans sibi corpus substernit Spiritui. *Castigo, inquit, corpus meum, & in servitutem redigo: ne forte cum aliis predicaverim, ipse reprobus efficiar*. 1. ad Corinth. 9.

unde

sententia negativa licitum passionis motum,, . Non ergo sufficit resisten-
tia *negativa*, sed requiritur *positiva*, per quam scilicet reprimamus illicitum passionis motum. Et art. 8. ad 1. *Actus inferiorum virium*, & etiam exteriorum membrorum possunt esse peccata mortalia, secundum quod,, deficit ordinatio superioris rationis,, .

Sed quid hisce immoramur? sane ultimæ propudiosæ propositionis particulæ noti resistantiam *negativam*, sed *positivam*, & *formalem* in obscœna comprehendunt consensum; Deo certe *miro*, sed *semper iusto* iudicio plente mirabiles cœcitates (verba sunt Augustini) super illicitas cupiditates. Cœterum has inter Cœcitates ea non minima, sed maxima, est, quod Molinos prætextu *quietis* istius, quam impie vocat *Unionem cum Deo*, asserat nec esse observanda mandata Dei contra illud 1. Joan. 5. *Hec est charitas Dei*, ut mandata ejus custodiamus, nec esse exercendas virtutes, nec instituendam esse Confessionem, quibus abominationibus, quæ de se refutantur, illius propositiones refertæ sunt.

Anno
1690.

Hoc anno 24. Augusti damnatæ sunt ab *Alexandro VIII.* Propositiones 2. laxiores, & 7. Decembris 31. rigidiores, de quibus vide supra immediate ante *Molinosticas*. Istas hisce præposuimus non secuti ordinem temporis, quo damnatæ sunt, ut perniciosa Laxitas, & immoderatus Rigor tanquam duo opposita, magis inter se elucescerent.

Anno
1699.

Admi-
randa
submis-
sio Au-
thoris
proposi-
tionum
23.

Progrediamur modo ad annum 1699. quo proscrip-
tæ sunt ab *Innocentio XII.* propositiones 23.

Author earum fuit vir cum Doctrina, tum vite Integritate, præsertim vero prompta, ingenua, candida, & omnes eam explicandi terminos supergressa, qua Apostolicæ sententiæ acquievit, Humilitate celeberrimus. Statim conscendit cathedram vir Illustrissimus ad populum imitatus *Carolos Borromæos*, *Salesios*, aliosque Sanctos Antistites de more dicturus. Auditorio sub obedientia prohibet, ne quis librum suum Romæ condemnatum vel legat, vel penes se retineat. Nullus fuit, qui eximiam incomparabilis Pastoris sui submissionem non suspexerit; omnibus ce-
tatim r-

tatim subditis & lacrymis, & singultibus expressis. Unde felix quodammodo error appellari potest, qui tam singularem ad stuporem & ædificationem totius universi nactus est illius Retractorum .

CONSTITUTIO

SS. D. N. INNOCENTII XII.

A D V E R S U S

Librum, *les maximes des Saints &c.*

E T

XXIII. Propositiones ex eo desumptas.
INNOCENTIUS PAPA XII.

Ad perpetuam rei memoriam.

CAusa brevitatis, omissis præambulis, propositiones tantum pandimus more solito per *D. Thomam* refellendas.

1. Datur habitualis status amoris Dei, qui est Charitas pura, & sine ulla admixtione motivi proprii interesse. Neque timor pœnarum, neque desiderium remunerationum habent amplius in eo partem. Non amatur amplius Deus propter meritum, neque propter perfectionem, neque propter felicitatem in eo amando inveniendam.

2. In statu vitæ contemplativæ, sive unitivæ, amittitur omne motivum interessatum timoris, & spei.

3. Id quod est essenziale in directione animæ, est non aliud facere, quam sequi pedetentim gratiam cum infinita patientia, præcautione & subtilitate.

Oportet se intra hos limites continere; ut finatur Deus agere, & numquam ad purum amorem ducere, nisi quando Deus per unctionem interiorem incipit aperire cor huic verbo, quod adeo durum est animabus adhuc sibi met affixis, & adeo potest illos scandalizare, aut in perturbationem coniicere.

4. In statu sanctæ indifferentiæ Anima non habet amplius desideria voluntaria, & deliberata propter suum interesse, exceptis iis occasionibus, in quibus toti suæ gratiæ fideliter non cooperatur.

5. In eodem statu sanctæ indifferentiæ nihil nobis, omnia Deo volumus. Nihil volumus ut simus perfecti & beati propter interesse proprium, sed omnem perfectionem, ac beatitudinem volumus, in quantum Deo placet efficere, ut velimus res istas impressione sue gratiæ

6. In hoc sanctæ indifferentiæ statu nolumus amplius salutem, ut salutem propriam, ut liberationem æternam, ut mercedem nostrorum meritorum, ut nostrum interesse omnium maximum; sed eam volumus voluntate plena, ut gloriam & beneplacitum Dei, ut rem quam ipse vult, & quam nos vult velle propter ipsum.

7. Derelictio non est nisi abnegatio, seu sui ipsius renunciatio, quam Jesus Christus à nobis in Evangelio requirit, postquam externa omnia reliquerimus. Ista nostri ipsorum abnegatio non est, nisi quoad interesse proprium. . . . Extremæ probationes, in quibus hæc abnegatio, seu sui ipsius derelictio exerceri debet, sunt tentationes, quibus Deus æmulator vult purgare amorem, nullum ei ostendendo perfugium, neque ullam spem quoad suum interesse proprium, etiam æternum.

8. Omnia Sacrificia, quæ fieri solent ab animabus quam maxime desinteressatis circa earum æternam beatitudinem, sunt conditionalia. . . . sed hoc Sacrificium non potest esse absolutum in statu ordinario. In uno extremarum probationum casu hoc Sacrificium fit aliquo modo absolutum.

9. In extremis probationibus potest anima invincibili-

cibilibiter persuasum esse persuasione reflexa, & quæ non est intimus conscientiæ fundus, se iuste reprobata esse à Deo.

10. Tunc anima diversa à semetipsa expirat cum Christo in Cruce, dicens: Deus, Deus meus, ut quid dereliquisti me? In hac involuntaria impressione desperationis conficit Sacrificium absolutum sui interesse proprii quoad æternitatem.

11. In hoc statu anima amittit omnem spem sui proprii interesse, sed numquam amittit in parte superiori, id est, in suis actibus directis & intimis spem perfectam, quæ est desiderium desintersatum promissionum.

12. Director tunc potest huic animæ permittere, ut simpliciter acquiescat jacturæ sui proprii interesse, & justæ condemnationi, quam sibi à Deo indictam credit.

13. Inferior Christi pars in Cruce non communicat Superiori suas involuntarias perturbationes.

14. In extremis probationibus pro purificatione amoris fit quædam separatio partis superioris animæ ab inferiori In ista separatione actus partis inferioris manant ex omnino cæca & involuntaria perturbatione; nam totum quod est voluntarium & intellectuale, est partis Superioris.

15. Meditatio constat discursivis actibus, qui à se invicem facile distinguuntur Ista compositio actuum discursivorum, & reflexorum est propria exercitatio amoris intersati.

16. Datur status contemplationis adeo sublimis, adeoque perfectæ, ut fiat habitualis, ita ut quoties anima actu orat, sua Oratio sit contemplativa; non discursiva. Tunc non amplius indiget redire ad Meditationem, ejusque actus methodicos.

17. Animæ Contemplativæ privantur intuitu distincto, sensibili, & reflexo Jesu Christi duobus temporibus diversis. Primo in fervore nascente earum contemplationis: Secundo, anima amittit intuitum Jesu Christi in extremis probationibus.

18. In statu . . . passivo exercentur omnes virtutes

tes distinctæ, non cogitando quod sint virtutes. In quolibet momento aliud non cogitur, quam facere id, quod Deus vult, & amor Zelotypus simul efficit, ne quis sibi virtutem velit, nec unquam fit adeo virtute præditus, quam cum virtuti amplius affixus non est.

19. Potest dici in hoc sensu, quod anima passiva, & desintersata nec ipsum amorem vult amplius, quatenus est sua perfectio, & sua felicitas, sed solum quatenus est id, quod Deus à nobis vult.

20. In confitendo debent animæ transformatæ sua peccata detestari, & condemnare se, & desiderare remissionem suorum peccatorum, non ut propriam purificationem, & liberationem, sed ut rem quam Deus vult, & vult nos velle propter suam gloriam.

21. Sancti Mystici excluderunt à statu animarum transformatarum exercitationes virtutum.

22. Quamvis hæc doctrina (*de amore puro*) esset pura, & simplex perfectio Evangelica in universa traditione designata, antiqui Pastores non proponebant passim multitudini iustorum, nisi exercitia amoris intersati eorum gratiæ proportionata.

23. Purus amor ipse solus constituit totam vitam interiorem, & tunc evadit unicum principium, & unicum motivum omnium actuum, qui deliberati, & meritorii sunt.

Non intendimus tamen per expressam Propositionum huiusmodi reprobationem alia in eodem libro contenta ullatenus approbare: Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem sub annulo Piscatoris die XII. Martii MDCXCIX. Pontificatus nostri Anno octavo.

* Qui
fuit po-
stea Cle-
mens
XI.

J. F. Card. Albannus *

Propositiones 1.2.3.4.5.6. & vigesima tertia.
D. THOMAS 1.2. q.65. art. 4. & 5. in corpore. *Fides, & Spes possunt quidem esse sine charitate: at charitas sine fide & spe (in statu viæ) nullo modo esse potest. Dari igitur nequit habitualis status amoris Dei, qui est charitas pura, & sine ulla admixtione motivi proprii interesse, in quo nec timor pœnarum,*

narum, nec desiderium remunerationum habeant amplius partem, in quo non ametur amplius Deus propter felicitatem in eo amando inveniendam. Talis enim charitas pura sine ulla admixtione proprii interesse, & per quam charitatem neque homo desideret remunerationem, neque Deum amet propter felicitatem suam, tollit rationem spei, quæ directe „ proprium bonum respicit „ 2. 2. q. 17. art. 4. adeoque remunerationem, proprium interesse, & felicitatem suam. Unde iterum Angelicus quæstionis art. 2. ad 2. Spes, inquit, principaliter respicit beatitudinem æternam scilicet ut sibi obventuram.

Hinc & ruit Propositio secunda, & simul refellitur status indifferentiæ, de quo in aliis fit mentio. Oportet enim ut homo positive velit salutem ut bonum proprium (sicut vidimus ex D. Thoma) adeoque ut propriam salutem, ut liberationem suam æternam, ut suum interesse omnium maximum.

Unde purus amor ipse solus (de quo Propositio 23.) non constituit totam vitam interiorem: cum etiam aliis virtutibus Theologicis dare locum oporteat, proindeque & spei, quæ aufertur, si Beatitudinem non respiciamus, ut interesse proprium. Charitas quidem attingit Deum, ut in ipso sistat, non ut ex eo aliquid nobis proveniat 2. 2. quæst. 23. artic. 6. Atque ita tendit in Deum sine ullo intuitu ad mercedem æternam; attamen talem intuitum charitas non excludit, sed illum per spem elicitem perficit, sicut perficit actus reliquarum virtutum, ut illarum omnium mater, radix, & forma, unde etiam spes per charitatem formatur, & perfectionem virtutis acquirit. 1. 2. quæst. 62. art. 4. & adveniente charitate spes perfectior redditur, quia de amicis maxime speramus. 2. 2. quæst. 17. art. 8. Et consequenter quo perfectior est charitas, eo perfectior spes evadit: adeoque excellens etiam amor compatitur spem, proindeque solus amor non constituit totam vitam interiorem.

Propositiones 7. 8. 9. 10. 11. & 12.

D. THOMAS loco citato. Spes directe proprium bo-

ohn

O 4

num

num (adeoque suum interesse) respicit. Unde renuntiatio & abnegatio, de qua Jesus Christus in Evangelio, non recte per Propositionem septimam ponitur in ea, qua postquam externa omnia reliquerimus; renuntiemus quoque spei nostri interesse proprii etiam eterni, qui enim isti renuntiaret, spei absolute renuntiaret, eamque amitteret.

Hinc nec est spes vera, si sit desiderium desinteressatum promissionum (de quo agit Propositio II.) nec anima potest conficere sacrificium absolutum sui interesse proprii quoad eternitatem, ut habet Propositio 8. & 10.

Et quia persuasio reprobationis spei contrariatur, non potest animæ umquam invincibiliter persuasum esse persuasione reflexa, se juste reprobatam esse à Deo; quemadmodum habet assertio nona. Imo si alicui talis revelatio (de reprobatione) fieret, deberet intelligi non secundum modum Prophetiæ prædestinationis vel præscientiæ, sed per modum Prophetiæ comminationis, que intelligitur supposita conditione meritorum. De Verit. q. 23. art. 8. ad 2.

Proinde Director (propositio est 12.) non potest tali animæ permittere, ut simpliciter acquiescat jacturæ sui proprii interesse, & justæ condemnationis.

Propositio 13. & 14.

D. THOMAS I. 2. q. 74. art. 3. ad 2. Ratio etiam deficit in directione passionum interiorum, quando non reprimat illicitum passionis motum. Et actus inferiorum virium, & etiam exteriorum membrorum possunt esse peccata secundum quod deficit ordinatio superioris rationis. Ibid. art. 8. ad 1. Unde in purificatione amoris etiam in anima probata, numquam exemplo Christi, ut male vult Author, ea fit separatio partis superioris animæ ab inferiori, ut actus partis inferioris manent ex omnino cæca, & involuntaria perturbatione; in quibus pars superior partem non habeat, adeoque qui illic sine peccato esse videri possint. Ratio superior debet invigilare actibus virium inferiorum, illique imputantur harum defectus, si ejus ordinatio, directio, seu moderamen deficiat.

Unde

Unde ex tali systemate ; ex communicatione illa utramque inter partem interrupta , videntur nonnulla dimanare periculofiora dogmata invito haud dubie Authore integerrimo .

Propositiones 15. 16. & 17.

D. THOMAS licet Doctor maxime contemplativus ;

ita ut interdum dum oraret , imo sapius , cubiti altitudi-

dine à terra sublatus cerneretur * 2. 2. q. 181. art. 4. ad

3. *Ex corporis gravitate , inquit , retrahimur ab altitudi-*

tudine contemplationis . Unde subdit Gregor. Hom. 15.

in Ezech. Quod ipsa sua infirmitate ab immensitate

tantæ Celsitudinis animus in semetipso relabatur . Qui

dabitur igitur status contemplationis adeo sublimis ,

adeoque perfectæ , ut fiat habitualis , ita ut quoties

anima actu orat , sua oratio sit contemplativa ? Imo

quia pondere infirmitatis humanae deprimitur anima

ad inferiora , ideo contingit , inquit Angelicus 2. 2. q.

83. art. 13. ad 2. quod quando mens orantis ascendit in

Deum per contemplationem , subito evagetur .

Propositione 17. animabus ejusmodi contemplati-

vis ; in casu non uno adimitur *intuitus distinctus*

sensibilis , & reflexus Jesu Christi tanquam forte

non satis sublimis ; eo quod sit sensibilis . Aliter D.

Thomas discurret 2. 2. quæst. 82. art. 3. ad 2. *Sicut*

mens humana indiget manu ductione ad cognitionem Di-

vinorum : ita ad dilectionem ducitur per aliqua sensi-

bilia nobis nota : inter quæ præcipuum est Humanitas

Christi . . . & ideo quæ pertinent ad Christi humanita-

tem , maxime devotionem excitant ; Quidni & contem-

plationis materiam , & objectum subministrant ? Hac

via contemplationis à tanto Doctore tradita tutius

gradimur . Tradidit autem ille & modum meditandi

2. 2. q. 180. art. 3. in quo varios illius actus discursivos

(de quo propositio 15.) animabus etiam perfectis com-

petentes more suo admirabiliter explanat .

Propositiones 18. 19. 20. 21. & 22.

D. THOMAS quatuor hæc priores Propositiones ,

quibus removetur à dicto statu *contemplationis* , seu

passivo studium omne virtutum ut *virtutes* sunt , ut

perfectio , vel *liberatio nostra* sunt , adeoque quæ sunt

ejusdem

* in ejus
Officio .

eiusdem spiritus cum sex primis, & vigesima tertia, refellit iisdem verbis jam bis allegatis. *Spes directe proprium bonum respicit*, ergo homo vult virtutem sibi, perfectionem suam, felicitatem suam, liberationem suam, præsertim cum *quolibet teneatur vitare damnationem* in 3. ad Annib. q. 25. art. 2. adeoque omni studio collimare ad liberationem suam.

Propositio 22. quæstio facti est tendens ad hoc, quod antiqui Pastores non proponerent passim multitudini Iustorum, nisi exercitia amoris *interessati* eorum gratiæ proportionata. Quasi hoc perverfissimo sæculo majorem gratiam plures habeant, quibus doctrina de amore puro proponi queat.

Sæculum decimum-octavum.

C *Arolo secundo* Hispaniarum Rege, clementissimo nostro Principe 1. Novembris 1700. è vivis erepto, Sæculum hoc luctuosissimam faciem induit. Mars ubique extremas vires exeruit. Nulla Europæ portio dirum potuit declinare incendium. Sanguis undique tot per annos, ad cruentissima spectacula horrente, flente, ululante Europa, terra, marique uberrime effusus illud nequivit extinguere. Flamma credebatur perpetua, nutrimentum ei suppeditantibus animis in mutuam perniciem conjuratis. Tandem placuit miseranti Numini, *quod immutat cor Principum* Job. 12. corda bellantium Regum inflectere, & immane sistere incendium, pace *Rastadii* composita, & in *Badensi* congressu confirmata.

an. 1713.
Dam-
nate
sunt Pro-
positio-
nes 101.
Patris
Ques-
nel.

Dum hæc geruntur; proscriptæ sunt à Clemente XI. felicissimi Regiminis 8. Septembris 1713. Propositiones 101. exceptæ ex Libro Gallico idiomate impresso, & in plures tomos distributo, sub titulo *Le nouveau Testament*.

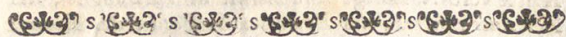
Author illius est P. *Quesnel* per varias, tum in Gallia, tum in Belgio commotas procellas famosus.

Liber cum primo aspectu legentes specie quadam pietatis illiciat, plurium versabatur in manibus. Ar-
ride-

ridebant molliti sermones, diffusa unctio, emendatior lingua Gallica; sed sub splendido Pietatis apparatu prava occultabantur dogmata, jam olim in *Bajo & Jansenio* damnata. Atque *ideo* scilicet quod vulnus intus lateret, summa istius libri pernicies potissimum progrediebatur, & invalescebat: unde velut improba sanies, nonnisi secto ulcere foras potuit erumpere. Itaque sectum est ulcus. Liber fuit diligentissime discussus. Ex eo prorupere non unus, aut alter, sed plurimi, & pridem proscripti, & nove etiam adinventi errores. Noxia zizaniorum semina è medio tritici, quo tegebantur, educta omnia oculis à Pontifice exposita sunt.

En modo Constitutionem Pontificiam una cum Propositionibus 101. per eam profligatis.

Porro visum est (quod non existimamus inutile) ad singulas designare loca, ex quibus illæ extractæ sunt.

CLEMENS EPISCOPUS

Servus Servorum Dei.

*Universis Christi fidelibus salutem,
& Apostolicam Benedictionem.*

Unigenitus Dei filius pro nostra, & totius Mundi salute filius hominis factus, dum Discipulos suos doctrina veritatis instrueret, universamque Ecclesiam suam in Apostolis erudiret, præsentia dispensans, & futura prospiciens, præclaro, ac saluberrimo documento Nos admonuit, ut attenderemus à falsis Prophetis, qui veniunt ad Nos in vestimentis Ovinis; quorum nomine potissimum demonstrantur Magistri illi mendaces, & in deceptiones illusores, qui splendida pietatis specie prava dogmata latentè insinuantes, introducunt sectas perditionis sub imagine

*Constitutio
Clementis XI.
illas damnans.*

ne Sanctitatis ; utque facilius incautis obrepant , quasi deponentes lupinam pellem , & sese Divinæ Legis sententiis , velut quibusdam Oviium velleribus obvolvantes Sanctarum Scripturarum , adeoque etiam ipsius novi Testamenti verbis , quæ multipliciter in suam , aliorumque perditionem depravant ; nequiter abutuntur : antiqui scilicet , à quo progeniti sunt , mendacii Parentis exemplo , ac magisterio edocti , nullam omnino esse ad fallendum expeditiorem viam , quam ut ubi nefarii erroris subintroducitur fraudulentia , ibi Divinorum verborum prætendatur autoritas .

His nos vere Divinis monitis instructi , ubi primum , non sine intima cordis nostri amaritudine , accepimus , Librum quemdam Gallico idiomate olim impressum , & in plures Tomos distributum , sub titulo *Le Nouveau Testament en Francois , avec des reflexions morales sur chaque verset &c. A Paris 1699.* Aliter vero .. *Abrege de la morale de l'Evangile , des Actes des Apotres , des Epitres de S. Paul , des Epitres Canoniques , & de l'Apocalypse , ou Pensees Chretiennes sur le Texte de ces Livres Sacrez &c. A Paris 1693. & 1694.* tametsi alias à Nobis damnatum , ac révera Catholicis veritatibus pravarum doctrinarum mendacia multifariam permiscentem , adhuc tamen tamquam ab omni errore immunem , à pluribus haberi , Christi fidelium manibus passim obrudi , ac nonnullorum nova semper tentantium consilio , & opera studiose nimis quaqua versum disseminari , etiam Latine redditum , ut perniciosæ institutionis contagium , si fieri possit , pertranseat de gente in gentem , & de Regno ad populum alterum : versutis hujusmodi seductionibus , atque fallaciis creditum Nobis Dominicum Gregem in viam perditionis sensim abduci summopere doluimus : adeoque Pastoralis non minus curæ nostræ stimulis , quam frequentibus Orthodoxæ Fidei Zelatorum querelis , maxime vero complurium Venerabilium Fratrum , præsertim Gallia Episcoporum , litteris , ac precibus excitati , gliscenti morbo , qui etiam aliquando posset in deterio-

ra quæque prouere, validiori aliquo remedio ob-
uiam ire decreuimus.

Et quidem ad ipsam ingruentis mali causam pro-
uidæ nostræ considerationis intuitum convertentes,
perspicue novimus summam huiusmodi Libri perni-
ciam ideo potissimum progredi, & inualescere,
quod eadem intus lateat, & velut improba sanies,
nonnisi festo ulcere foras erumpat; cum Liber ipse
primo aspectu legentes specie quadam pietatis illi-
ciat: molliti enim sunt sermones ejus super oleum:
sed ipsi sunt jacula, & quidem intento arcu ita
ad nocendum parata, ut sagittent in obscuro re-
ctos corde. Nihil propterea opportunius, aut salu-
brius præstari à Nobis posse arbitrati sumus, quam
si fallacem Libri doctrinam generatim solummodo
à Nobis hæctenus indicatam, pluribus singillatim
ex eo excerptis Propositionibus, distinctius, & aper-
tius explicaremus, atque universis Christi fidelibus
noxia Zizaniorum semina è medio Tritici, quo te-
gebantur, educta, velut ob oculos exponeremus.
Ita nimirum denudatis, & quasi in propatulo, po-
sitis, non uno quidem, aut altero, sed plurimis,
gravissimisque, tum pridem damnatis, tum etiam
nove adinventis erroribus, plane confidimus, be-
nedicente Domino, fore ut omnes tandem apertæ
jam, manifestæque veritati credere compellantur.

Id ipsum maxime è re Catholica futurum, & se-
dandis præsertim in florentissimo Galliæ Regno exor-
tis ingeniorum varie opinantium, jamque in acer-
biores scissuras protendentium dissidiis apprime pro-
ficuum: Conscientiarum denique tranquillitati per-
utile, & propemodum necessarium, non modo præ-
fati Episcopi, sed & ipse in primis Charissimus in
Christo Filius noster Ludovicus Francorum Rex
Christianissimus, cujus eximium in tuenda Ca-
tholicæ Fidei puritate, extirpandisque erroribus ze-
lum satis laudare non possumus, sapius Nobis est
contestatus; repetitis propterea vere piis, & Chri-
stianissimo Rege dignis officiis atque ardentibus vo-
tis à nobis efflagitans, ut instanti animarum necessi-
tati

fati prolata quantocius Apostolici censura Judicii consuleremus.

Hinc adspirante Domino, ejusque celesti ope confisi, salutare opus sedulo, diligenterque, ut rei magnitudo postulabat; aggressi sumus; ac plurimas ex prædicto libro; juxta supra recensitas respectivè editiones, fideliter extractas; & tum Gallico, cum Latino idiomate expressas propositiones à compluribus in Sacra Theologia Magistris, primo quidem coram duobus ex venerabilibus Fratribus nostris Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus accurate discuti: deinde vero coram Nobis, abhibito etiam aliorum plurium Cardinalium consilio; quam maxima diligentia, ac maturitate; singularum insuper Propositionum cum ipsomet Libri textu exactissime facta collatione, pluries iteratis Congregationibus expendi, & examinari mandavimus. Hujusmodi autem Propositiones sunt, quæ sequuntur, videlicet.

Luc. 16. 1. **Q**uid aliud remanet animæ, quæ Deum, atque ipsius gratiam amisit, nisi peccatum, & peccati consecutiones, superba paupertas, & segnis indigentia, hoc est generalis impotentia ad laborem, ad orationem, & ad omne opus bonum?

Joan. 15. 2. Jesu Christi gratia, principium efficax boni cuiuscumque generis, necessaria est ad omne opus bonum; absque illa non solum nihil fit, sed nec fieri potest.

Act. 16. 3. In vanum, Domine, præcipis, si tu ipse non das quod præcipis.

10. ed. 1693.

1699.

Marc. 9. 4. Ita Domine; Omnia Possibilia sunt ei, cui omnia possibilia facis, eadem operando in illo.

22. ed. 1693.

1699.

Rom. 9. 5. Quando Deus non emollit cor per interiorem unctionem gratiæ suæ, exhortationes & gratiæ exteriores non inserviunt, nisi ad illud magis obdurandum.

28. ed. 1693.

6. Discrimen inter fœdus Judaicum; & Christia- Rom. 11.
nium est, quod in illo Deus exigit fugam peccati, & 27. ed.
implementum legis à peccatore, relinquendo illum 1693.
in sua impotentia: in isto vero Deus peccatori dat, 1699.
quod jubet; illum sua gratia purificando.
7. Quæ utilitas pro homine in veteri fœdere; in Hebr. 8.
quo Deus illum reliquit ejus propriæ infirmitati, im- 7. ed.
ponendo ipsi suam legem; Quæ vero felicitas non est 1693.
admitti ad fœdus, in quo Deus nobis donat; quod 1699.
petit à nobis?
8. Nos non pertinemus ad novum fœdus, nisi in Hebr. 8.
quantum participes sumus ipsius novæ gratiæ, quæ 10. ed.
operatur in nobis id, quod Deus nobis præcipit. 1693.
1699.
9. Gratia Christi est gratia suprema, sine qua con- Cor. 12.
fiteri Christum numquam possumus, & cum qua 3. ed.
numquam illum abnegamus. 1693.
10. Gratia est operatio manus Omnipotentis Dei; Matth.
quam nihil impedire potest aut retardare. 20. 34.
ed. 1693.
1699.
11. Gratia non est aliud quam voluntas Omnipotentis Dei, jubentis, & facientis quod jubet. Marc. 2.
11. ed.
1693.
1699.
12. Quando Deus vult salvare animam; quocum- Marc. 2.
que tempore, quocumque loco effectus indubitabilis 11. ed.
sequitur voluntatem Dei. 1693.
1699.
13. Quando Deus vult animam salvam facere, & Luc. 5.
eam tangit interiori gratiæ suæ manu, nulla voluntas 13. ed.
humana ei resistit. 1693.
14. Quantumcunque remotus à salute sit peccator Marc. 5.
obstinatus, quando Jesus se ei videndum exhibet lu- 6. 7. ed.
mine salutari suæ gratiæ; oportet ut se dedat, accur- 1693.
rat, sese humiliet, & adoret Salvatorem suum.
15. Quando Deus mandatum suum, & suam æter- Luc. 9.
nam locutionem comitatur unctione sui Spiritus, & 60. ed.
interiori vi gratiæ suæ, operatur illa in corde obe- 1693.
dientiam, quam petit. 1699.
16. Nullæ

- Act. 8.* 16. Nullæ sunt illecebræ, quæ non cedant illece-
17. ed. bris gratiæ, quia nihil resistit Omnipotenti .
 1693.
 1699.
- Joan. 6.* 17. Gratiæ est vox illa Patris, quæ homines inte-
45. ed. rius docet, hæc eos venire facit ad Jesum Christum ;
 1693. quicumque ad eum non venit, postquam audivit vo-
 1699. cem exteriorem Filii, nullatenus est doctus à Patre .
- Act. 11.* 18. Semen verbi, quod manus Dei irrigat, sem-
21. ed. per affert fructum suum .
 1693.
 1699.
- Rom. 14.* 19. Dei Gratiæ nihil aliud est, quam ejus omni-
4. ed. potens voluntas : hæc est idea, quam Deus ipse nobis
 1693. tradit in omnibus suis Scripturis .
- Marc. 4.* 20. Vera Gratiæ idea est, quod Deus vult sibi à
39. ed. nobis obediri, & obeditur ; imperat, & omnia sunt ;
 1693. loquitur tamquam Dominus, & omnia sibi submissa
 1699. sunt .
- 2. Cor. 5.* 21. Gratiæ Jesu Christi est Gratiæ fortis, potens,
21. ed. suprema, invincibilis, utpote quæ est operatio vo-
 1693. luntatis Omnipotentis, sequela, & imitatio ope-
 rationis Dei incarnantis, & resuscitantis Filium
 suum .
- Luc. 1.* 22. Concordia omnipotentis operationis Dei in cor-
38. ed. de hominis, cum libero ipsius voluntatis consensu,
 1693. demonstratur illico nobis in Incarnatione, veluti
 1699. fonte, atque Archetypo omnium aliarum operatio-
 num misericordiæ & gratiæ, quæ omnes ita gra-
 tuitæ atque ita dependentes à Deo sunt sicut ipsa o-
 riginalis operatio .
- Rom. 4.* 23. Deus ipse nobis ideam tradidit omnipotentis
17. ed. operationis suæ, eam significans per illam, qua Crea-
 1693. turas è nihilo producit, & mortuis reddit vitam .
 1699.
- Luc. 7.* 24. Justa idea, quam Centurio habet de Omnipoten-
7. ed. tia Dei, & Jesu Christi in sanandis corporibus
 1693. solo motu suæ voluntatis, est imago ideæ, quæ ha-
 1699. beri debet de omnipotentia suæ gratiæ in sanandis a-
 nimabus à cupiditate .

25. Deus illuminat animam, & eam sanat æque ac corpus, sola sua voluntate; jubet, & ipsi obtemperatur. *Luc. 18. 42. ed. 1693. 1699.*
26. Nullæ dantur gratiæ, nisi per Fidem. *Luc. 8. 48. ed. 1693. 1699.*
27. Fides est prima gratia, & fons omnium aliarum. *2. Petr. 1. 3. ed. 1693. 1699.*
28. Prima gratia, quam Deus concedit Peccatori, est peccatorum remissio. *Mar. 11. 25. ed. 1693. 1699.*
29. Extra Ecclesiam nulla conceditur gratia. *Luc. 10. 35. 36. ed. 1693. 1699.*
30. Omnes, quos Deus vult salvare per Christum, salvantur infallibiliter. *Joan. 6. 40. ed. 1693. 1699.*
31. Desideria Christi semper habent suum effectum; pacem intimo cordium infert, quando eis illam optat. *Joan. 20. 19. ed. 1693. 1699.*
32. Jesus Christus se morti tradidit ad liberandum pro semper suo sanguine Primogenitos, id est Electos, de manu Angeli exterminatoris. *Gal. 4. 4. 5. 6. 7. ed. 1693. 1699.*
33. Proh quantum oportet bonis terrenis, & sibi met ipsi renuntiasse, ad hoc ut quis fiduciam habeat sibi, ut ita dicam, appropriandi Christum Jesum, ejus amorem, mortem, & mysteria, ut facit S. Paulus dicens: Qui dilexit me, & tradidit semetipsum pro me. *Gal. 2. 10. ed. 1693. 1699.*
34. Gratia Adami non producebat nisi merita humana. *2. Cor. 5. 21. ed. 1693.*

2. Cor. 5. 35. Gratia Adami est sequela creationis, & erat
21. ed. debita naturæ sanæ, integræ.
1693.
1699.
- Rom. 7. 36. Differentia essentialis inter gratiam Adami, &
4. ed. status innocentæ, ac gratiam Christianam est, quod
1693. primam unusquisque in propria persona recepisset:
1699. ista vero non recipitur, nisi in persona Jesu Christi
resuscitati, cui nos uniti sumus.
- Ephes. 1. 37. Gratia Adami, sanctificando illum in semet-
6. ed. ipso, erat illi proportionata: Gratia Christiana nos
1693. sanctificando in Jesu Christo, est omnipotens & di-
1699. gna Filio Dei.
- Luc. 8. 38. Peccator non est liber, nisi ad malum sine gra-
29. ed. tia Liberatoris.
1693.
1699.
- Matth. 39. Voluntas, quam gratia non prævenit, nihil
20. 34. habet luminis, nisi ad aberrandum; ardoris, nisi ad
ed. 1693 se præcipitandum; virium, nisi ad se vulnerandum:
1699. est capax omnis mali, & incapax ad omne bonum.
2. Thes. 40. Sine gratia nihil amare possumus nisi ad no-
3. 18. ed. stram condemnationem.
1693.
- Rom. 1. 41. Omnis cognitio Dei, etiam naturalis, etiam
19. ed. in Philosophis Ethnicis, non potest venire, nisi à
1693. Deo, & sine gratia non producit, nisi præsumptionem,
1699. vanitatem, & oppositionem ad ipsum Deum, loco af-
fectuum adorationis, gratitudinis, & amoris.
- Act. 11. 42. Sola gratia Christi reddit hominem aptum ad
9. ed. Sacrificium Fidei: sine hoc nihil nisi impuritas; nihil
1693. nisi indignitas.
1699.
- Rom. 6. 43. Primus effectus gratiæ baptismalis est facere,
2. ed. ut moriamur peccato; adeo ut spiritus, cor, sensus
1699. non habeant plus vitæ pro peccato, quam homo mor-
tuus habeat pro rebus Mundi.
- Joan. 5. 44. Non sunt nisi duo amores, unde volitiones,
29. ed. & actiones omnes nostræ nascuntur; Amor Dei, qui
1693. omnia agit propter Deum; quemque Deus remunera-
1699. tur;

tur; & Amor, quo nos ipsos, ac Mundum diligimus, qui quod ad Deum referendum est, non refert, & propter hoc ipsum fit malus.

45. Amore Dei in corde Peccatorum non amplius regnante, necesse est, ut in eo carnalis regnet cupiditas, omnesque actiones ejus corrumpat. *Luc. 13. ed. 1693.*

46. Cupiditas, aut Charitas, usum sensuum bonum, vel malum faciunt. *Mar. 5. 1693.*

47. Obedientia legis profluere debet ex fonte; & hic fons est Charitas. Quando Dei amor est illius principium interius, & Dei gloria ejus finis, tunc purum est, quod apparet exterius; alioquin non est, nisi hypocrisis, aut falsa justitia. *Marth. 23. 26. edit. 1693.*

48. Quid aliud esse possumus, nisi tenebræ, nisi aberratio, & nisi peccatum sine fidei lumine, sine Christo, & sine Charitate? *Eph. 5. 8. ed. 1693.*

49. Ut nullum peccatum est sine amore nostri, ita nullum est opus bonum sine amore Dei. *Marc. 7. 22. 23. edit. 1693.*

50. Frustra clamamus ad Deum, Pater mi: si spiritus Charitatis non est ille, qui clamat. *Rom. 8. 15. ed. 1693.*

51. Fides justificat, quando operatur; sed ipsa non operatur, nisi per Charitatem. *Act. 13. 29. ed. 1693.*

52. Omnia alia salutis media continentur in fide, tamquam in suo germine, & semine; Sed hæc fides non est absque amore, & fiducia. *Act. 11. 43. ed. 1693.*

53. Sola Charitas Christiano modo facit (actiones Christianas) per relationem ad Deum, & Jesum Christum. *Colos. 3. 14. ed. 1693.*

1699.

- I. Cor. 54. Sola Charitas est, quæ Deo loquitur, eam so-
 13. ed. lam Deus audit.
 1693.
 1699.
 I. Cor. 9. 55. Deus non coronat, nisi Charitatem; qui cur-
 24. ed. rit ex alio impulsu, & ex alio motivo, in vanum cur-
 1693. rit.
 1699.
 Matth. 56. Deus non remunerat nisi Charitatem, quo-
 25. 36. niam charitas sola Deum honorat,
 edir.
 1693.
 1699.
 Matth. 57. Totum deest Peccatori quando ei deest spes,
 27. 5. ed. & non est spes in Deo, ubi non est amor Dei.
 1693.
 1699.
 I. Jo. 1. 58. Nec Deus est, nec Religio, ubi non est Cha-
 4. 8. ed. ritas,
 1693.
 1699.
 Joa. 10. 59. Oratio impiorum est novum peccatum, & quod
 25. ed. Deus illis concedit, est novum in eos iudicium.
 1693.
 Matth. 60. Si solus supplicii timor animat pœnitentiam,
 27. 5. ed. quod hæc est magis violenta, eo magis ducit ad despe-
 1693. rationem.
 1699.
 Luc. 20. 61. Timor non nisi manum cohibet, cor autem
 19. ed. tamdiu peccato addicitur quamdiu ab amore justitiæ
 1693. non ducitur.
 1699.
 Matth. 62. Qui à malo non abstinet, nisi timore pœnæ,
 21. 46. illud committit in corde suo, & jam est Reus coram
 ed. 1693 Deo.
 1699.
 Rom. 6. 63. Baptizatus adhuc est sub lege sicut Judæus, si
 14. ed. legem non adimpleat, aut adimpleat ex solo timore,
 1693.
 1799.

64. Sub maledicto legis numquam fit bonum , quia peccatur sive faciendo malum , sive illud non nisi ob timorem evitando . *Gal. 3. 18. ed. 1693. 1699.*
65. Moyfes , Prophetæ , Sacerdotes , & Doctores legis mortui sunt , absque eo quod ullum Deo dederint filium , cum non effecerint nisi mancipia per timorem . *Mar. 12. 19. ed. 2693. 1699.*
66. Qui vult Deo appropinquare , nec debet ad ipsum venire cum brutalibus passionibus , neque adduci per instinctum naturalem , aut per timorem sicuti Beatiæ , sed per fidem , & per amorem sicuti filii . *Heb. 12. 10. ed. 1693.*
67. Timor servilis non sibi repræsentat Deum nisi ut Dominum durum , imperiosum , injustum , intractabilem . *Luc. 10. 21. ed. 1699.*
68. Dei Bonitas abbreviavit viam salutis claudendo totum in Fide , & precibus . *Act. 2. 21. ed. 1693. 1699.*
69. Fides , usus , augmentum , & præmium Fidei , totum est donum puræ liberalitatis Dei , *Marc. 9. 22. ed. 1693. 1699.*
70. Numquam Deus affligit innocentes , & afflictiones semper serviunt , vel ad puniendum peccatum , vel ad purificandum Peccatorem . *Joan. 9. 5. ed. 1693. 1699.*
71. Homo ob sui conservationem potest sese dispensare ab ea lege , quam Deus condidit propter ejus utilitatem . *Marc. 2. 28. ed. 1693. 1699.*
72. Nota Ecclesiæ Christianæ est , quod sit Catholica , comprehendens & omnes Angelos Cæli , & omnes Electos , & justos terræ , & omnium Sæculorum . *Heb. 12. 22. 23. 24. ed. 1693. 1699.*
73. Quid est Ecclesia , nisi cætus Filiorum Dei , manentium in ejus sinu , adoptatorum in Christo , subsistentium in ejus persona , redemptorum ejus sanguine , viventium ejus spiritu , agentium per

- ejus gratiam, & expectantium gratiam futuri sæculi.
1. *Tim.* 74. Ecclesia, sive integer Christus Incarnatum
3. 6. *ed.* Verbum habet ut Caput, omnes vero Sanctos ut
1693. membra.
1699.
- Eph.* 12. 75. Ecclesia est unus solus homo, compositus ex
14. 15. pluribus membris, quorum Christus est Caput,
16. *ed.* vita, substantia & persona: Unus solus Christus,
1693. compositus ex pluribus Sanctis, quorum est Sancti-
1699. ficator.
- Eph.* 2. 76. Nihil spatiosius Ecclesia Dei, quia omnes Ele-
22. *ed.* cti, & iusti omnium sæculorum illam componunt.
1693.
1699.
1. *Joan.* 77. Qui non ducit vitam dignam Filio Dei, & mem-
22. *ed.* bro Christi, cessat interius habere Deum pro Patre,
1693. & Christum pro Capite.
- Act.* 3. 78. Separatur quis à populo Electo, cujus figura
23. *ed.* fuit populus Judaicus, & caput est Jesus Christus,
1693. tam non vivendo secundum Evangelium, quam non
1699. credendo Evangelio.
1. *Cor.* 79. Utile, & necessarium est omni tempore, omni
14. 5. *ed.* loco, & omni personarum generi studere, & cogno-
1693. scere spiritum, Pietatem, & Mysteria Sacræ Scriptu-
1699. ræ.
- Act.* 8. 80. Lectio Sacræ Scripturæ est pro omnibus.
28. *ed.*
1693.
1699.
- Act.* 8. 81. Obscuritas Sancti Verbi Dei non est Laicis
31. *ed.* ratio dispensandi se ipsos ab ejus lectione.
1693.
1699.
- Act.* 15. 82. Dies Dominicus à Christianis debet sanctifi-
21. *ed.* cari lectionibus pietatis, & super omnia Sanctarum
1693. Scripturarum. Damnosum est velle Christianum ab
1699. hac lectione retrahere.
- Joan.* 4. 83. Est illusio sibi persuadere, quod notitia My-
26. *ed.* steriorum Religionis non debeat communicari fœ-
minis

- minis lectione Sacrorum librorum. Non ex fœminarum simplicitate, sed ex superba Virorum scientia ortus est Scripturarum abusus, & natæ sunt hæreses. 1693. 1699.
84. Abripere è Christianorum manibus novum Testamentum, seu eis illud clausum tenere, auferendo eis modum illud intelligendi, est illis Christi os obturare. *Mar. 5. 2. ed. 1693. 1699.*
85. Interdicere Christianis lectionem Sacræ Scripturæ, præsertim Evangelii, est interdicere usum luminis filiis lucis, & facere ut patiantur speciem quandam excommunicationis. *Luc. 11. 33. ed. 1693.*
86. Eripere simplici Populo hoc solatium, jungendi vocem suam voci totius Ecclesiæ, est usus contrarius praxi Apostolicæ, & intentioni Dei. *1. Cor. 14. 16. ed. 1693. 1699.*
87. Modus plenus sapientia, lumine, & Charitate, est dare animabus tempus portandi cum humilitate, & sentiendi statum peccati, petendi spiritum poenitentia, & contritionis, & incipiendi ad minus, satisfacere justitiæ Dei, antequam reconcilientur. *Act. 9. 9. ed. 1693. 1699.*
88. Ignoramus quid sit peccatum, & vera poenitentia, quando volumus statim restitui possessioni bonorum illorum, quibus nos peccatum spoliavit, & detrectamus separationis istius ferre confusionem. *Luc. 17. 11. 12. ed. 1693. 1699.*
89. Quartus decimus gradus conversionis peccatoris est, quod, cum sit jam reconciliatus, habet jus assistendi Sacrificio Ecclesiæ. *Luc. 15. 23. ed. 1693.*
90. Ecclesia auctoritatem excommunicandi habet, ut eam exerceat per primos Pastores de consensu, saltem præsumpto, totius corporis. *Mat. 18. 17. ed. 1693. 1699.*
91. Excommunicationis injustæ metus numquam debet nos impedire ab implendo debito nostro: numquam eximus ab Ecclesia, etiam quando hominum nequitia videmur ab ea expulsi, quando Deo, Jesu Christo, atque ipsi Ecclesiæ per Charitatem affixi sumus. *Joan. 9. 22. 23. ed. 1693. 1699.*
92. Pati potius in pace excommunicationem, & anathema injustum, quam prodere veritatem, est imitari Sanctum Paulum: tantum abest, ut sit erigere se contra Auctoritatem, aut scindere unitatem. *Rom. 9. 3. ed. 1693. 1699.*

- Joan. 18. 93. Jesus quandoque sanat vulnera, quæ præcep-
 11. ed. Primorum Pastorum festinatio infligit sine ipsius
 1693. mandato; Jesus restituit, quod ipsi inconsiderato ze-
 1699. lo rescindunt.
- Rom. 94. Nihil pejorem de Ecclesia opinionem ingerit
 14. 16. ejus inimicis, quam videre illic dominatum exerceri
 edit. supra fidem fidelium, & foveri divisiones propter res,
 1693. quæ nec fidem lædunt, nec mores.
 1699.
1. Cor. 95. Veritates eo devenerunt, ut sint lingua quasi
 14. 21. peregrina plerisque Christianis; & modus eas prædi-
 edit. candi est veluti idioma incognitum: adeo remotus est
 1699. à simplicitate Apostolorum; & supra communem
 captum fidelium; neque satis advertitur, quod hic
 defectus sit unum ex signis maxime sensibilibus sen-
 ctutis Ecclesiæ, & iræ Dei in Filios suos.
- Act. 17. 96. Deus permittit, ut omnes Potestates sint con-
 8. ed. trariæ Prædicatoribus veritatis, ut ejus victoria at-
 1693. tribui non possit, nisi Divinæ gratiæ.
 1699.
- Act. 4. 97. Nimis sæpe contingit membra illa, quæ magis
 11. ed. sancte; ac magis stricte unita Ecclesiæ sunt, respici;
 1699. atque tractari tanquam indigna, ut sint in Ecclesia,
 vel tanquam ab ea separata; sed justus vivit ex fide,
 & non ex opinione hominum.
- Luc. 22. 98. Status persecutionis & pœnarum, quas quis
 37. ed. tolerat tanquam hæreticus, flagitiosus, & impius,
 1693. ultima plerumque probatio est; & maxime merito-
 1699. ria, utpote quæ facit hominem magis conformem
 Jesu Christo.
2. Cor. 2. 99. Pervicacia, præventio, obstinatio in nolendo,
 26. ed. aut aliquid examinare, aut agnoscere se fuisse dece-
 1693. ptum, mutant quotidie quoad multos in odorem
 1699. mortis id, quod Deus in sua Ecclesia posuit, ut in ea
 esset odor vitæ, V. G. bonos libros, instructiones,
 sancta exempla &c.
- Joa. 26. 100. Tempus deplorabile, quo creditur honorari
 2. ed. Deus, persequendo veritatem, ejusque discipulos,
 1693. Tempus hoc advenit Haberi & tractari à Reli-
 1699. gionis Ministris, tanquam impium & indignum omni
 com-

commerciò cum Deo, tamquam membrum putridum capax corrumpendi omnia in societate Sanctorum, est hominibus piis morte corporis mors terribilior. Frustra quis sibi blanditur de suarum intentionum puritate, & zelo quodam Religionis, persequendo flamma ferroque viros probos, si propria passione est excæcatus, aut abreptus aliena, propterea quod nihil vult examinare. Frequenter credimus sacrificare Deo impium, & sacrificamus diabolo Dei servum.

101. Nihil spiritui Dei, & doctrinæ Jesu Christi *Mat. 5. 37. ed.* magis opponitur, quam communia facere juramenta in Ecclesia, quia hoc est multiplicare occasiones pejerandi, laqueos tendere infirmis, & idiotis, & efficere, ut nomen, & veritas Dei aliquando deser-
1693.
1699.
viant consilio impiorum.

Auditis itaque tum voce, tum scripto Nobis exhibitis præfatorum Cardinalium, aliorumque Theologorum suffragiis, Divinique in primis luminis, privatis ad eum finem, publicisque etiam indictis precibus, implorato præsidio; omnes & singulas Propositiones præinsertas, tanquam falsas, captiosas, male sonantes; piarum aurium offensivas, scandalosas, perniciosas, temerarias, Ecclesiæ, & ejus praxi injuriosas; neque in Ecclesiam solum, sed etiam in Potestates sæculi contumeliosas, seditiosas, impias, blasphemias, suspectas de hæresi, ac hæresim ipsam sapientes, nec non hæreticis, & hæresibus, ac etiam schismati faventes, erroneas, hæresi proximas, pluries damnatas; ac demum etiam hæreticas, variasque hæreses, & potissimum illas, quæ in famosis Jansenii Propositionibus, & quidem in eo sensu, in quo hæc damnatæ fuerunt, acceptis, continentur, manifeste innovantes, respectivo, hac nostra perpetuo valitura Constitutione declaramus, damnamus, & reprobamus.

Mandantes omnibus utriusque sextus Christi Fidelibus, ne de dictis Propositionibus sentire, docere, prædicare aliter præsumant, quam in hac eadem nostra Constitutione continentur; ita ut quicumque il-
las,

las, vel illarum aliquam conjunctim, vel divisim docuerit, defenderit, ediderit, aut de eis, etiam disputative, publice aut privatim tractaverit, nisi forsan impugnando, Ecclesiasticis Censuris, aliisque contra similia perpetrantes à jure statutis pœnis ipso facto, absque alia declaratione subjaceat.

Cæterum per expressam præfatarum Propositionum reprobationem alia in eodem libro contenta nullatenus approbare intendimus; cum præsertim in decursu examinis complures alias in eo deprehenderimus Propositiones illis, quæ, ut supra, damnatæ fuerunt, consimiles, & affines, iisdemque erroribus imbutas: nec sane paucas sub imaginario quodam, veluti grassantis hodie persecutionis obtentu, inobedientiam, & pervicaciam nutriendas, easque falso Christianæ patientiæ nomine prædicantes, quas propterea singulatim recensere, & nimis longum esse duximus, & minime necessarium, ac demum, quod intolerabilius est, Sacrum ipsum novi Testamenti Textum damnabiliter vitiatum compererimus, & alteri dudum reprobatæ versioni Gallicæ Montensi in multis conformem: à vulgata vero editione, quæ tot sæculorum usu in Ecclesia probata est, atque ab Orthodoxis omnibus pro authentica haberi debet, multipliciter discrepantem, & aberrantem, pluriesque in alienos, exoticos, ac sepe noxios sensus, non sine maxima pervertitate detortum.

Eundem propterea Librum, utpote per dulces sermones, & benedictiones, ut Apostolus loquitur; hoc est, sub falsa piæ institutionis imagine, seducendis innocentium cordibus longe accommodatum, sive præmissis, sive alio quovis titulo inscriptum, ubicumque, & quocumque alio idiomate, seu quavis editione, aut versione hactenus impressum, aut imposterum (quod absit) imprimendum, auctoritate Apostolica tenore præsentium iterum prohibemus, ac similiter damnamus; quemadmodum etiam alios omnes, & singulos in ejus defensionem tam scripto, quam typis editos, seu forsan (quod
Deus

Deus avertat) edendos libros, seu libellos, eorumque lectionem, descriptionem, retentionem, & usum omnibus, & singulis Christi fidelibus sub pœna excommunicationis per contra facientes ipso facto incurrenda, prohibemus pariter, & interdiciamus.

Præcipimus insuper Venerabilibus Fratribus Patriarchis, Archiepiscopis, & Episcopis, aliisque locorum Ordinariis, nec non hæreticæ pravitatis Inquisitoribus, ut contradictores, & rebelles quoscumque per Censuras, & pœnas præfatas, aliaque Juris & facti remedia, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, brachii sæcularis auxilio, omnino coercant, & compellant.

Volumus autem, ut earundem præsentium transumptis, etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis eadem fides prorsus adhibeatur, quæ ipsis originalibus litteris adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Nulli ergo hominum liceat hanc paginam nostræ declarationis, damnationis, mandati, prohibitionis, & interdictionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit indignationem Omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursum. Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo septingentesimo decimo tertio sexto Idus Septembris, Pontificatus Nostri Anno Decimo tertio. I. Card. Prodatarius.

F. Oliverius.

Visa de Curia L. Sergardus.

Locus ✱ Plumbi.

Registrata in Secretaria Brevium.

L. Martinettus.

Anno

Anno à Nativitate D.N. Jesu Christi Millesimo septingentesimo decimo tertio, Indictione sexta, die vero decima Septembris, Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris, & D. N. D. Clementis Divina Providentia Papæ XI. Anno decimo tertio, supradictæ Litteræ affixæ, & publicatæ fuerunt ad valvas Ecclesiæ Lateranensis & Basilicæ Principis Apostolorum, Cancellariæ Apostolicæ, Curie Generalis in Monte Citorio, in acie Campi Floræ, ac in aliis locis solitis, & consuetis Urbis per me Petrum Romulatum Apostolicum Cursorem.

Antonius Placentinus Magister Cursorum.

Vix hæc Constitutio in Lucem prodierat, quin plures exclamarint prostratam esse à Clemente Gratiam ab intrinseco efficacem, seu Victricem.

Libelli ubique sparsi contenderunt in materia de gratia actum esse de Doctrina SS. Augustini & Thomæ, actum esse de Schola Thomistica; atque huc colimasse les Censeurs remplis des Idees de Molinisme, & du Sfondratisme, & livres à une basse, & indigne Scolastique bien différente, de celle de S. THOMAS, .

Scilicet Authores Libellorum ad extremas redacti angustias sub S. Thomæ pallio, tanquam sub alis sed frustra cupiunt latitare.

Non est Sane non est damnata, non est tacta per hujus *damna-* constitutionem Pontificis, nec per ulla Antecesso-
za per rum decreta Gratia per se efficax. Notissimum est
hanc no- Theologis, quot certatim præconia supremi Eccle-
vissimã siæ Moderatores (quos inter recensentur Innocentius
Consti- X. & Alexander VII. Jansenismi profligatores) notif-
zitionẽ simum est, inquam, quot illi præconia tribuerint do-
gratia ctrinæ SS. Augustini, & Thomæ acerrimorum gra-
per seef- tiæ per se efficacis, victricis, triumphatricis propu-
ficax. gnatorum. Non est actum de Schola Thomistica. Vi-
dimus è contra superius post Propositionem 5. Jan-
senii pag. 77. Patrem Annatum Molinistarum sui tem-
poris ducem, hunc uni ex operibus suis titulum præ-
fixisse: *Jansenius à Thomistis gratiæ per se efficacis de-*
sensoribus damnatus; quod in toto libro invicte de-
monstrat.

Nonne & P. Stephanus Deschamps Jansenistarum malleus lib. 2. de hæresi Janseniana disp. 6. cap. 9. hæc pro Dominicanis scribit? *Glorientur licet Janseniani tot se nuperi dogmatis habere Patronos, quot physice prædeterminationis, seu gratiæ de se efficaciæ, defensores existunt; vere tamen mihi videor esse dicturus, nullos huic doctrinæ infensores reperiri, quam qui post natam Calvini hæresim ex D. Dominici Ordine majoris eruditionis, & ingenii laude floruerunt. Notet hæc Libertus Gratianus, qui nuper effudit; quod doctrina de gratia efficaci sit merum Lutheri, & Calvinii commentum.*

Non est igitur quod gratiæ efficaci timeamus, uti illam non Innocentius, non Alexander, ita nec Clemens feruit.

Hoc postremum liquet etiam ex eo, quod nuperime Romæ contigit, ubi Theses quædam publice sustinentes efficacem Thomistarum Gratiam in Quesnellianis de Gratia tractantibus esse à Clemente damnatam, fuerunt prohibitæ, nostris interim & PP. Augustinianis de mandato Reverendissimorum Generalium in Urbe oppositum publicæ disputationi summo cum applausu exponentibus. Non ignorant etiam litterati, quam eadem gratia efficax in Congregationibus de auxiliis sub Clemente VIII. & Paulo V. celebratis consultorum eam in rem à S. Sede deputatorum iudicio triumpharit: ut invicte demonstrant sincera acta ipsarum Congregationum nuper in lucem edita, ac deinde adversus quandam adversæ partis historiam asserta fortiter & vindicata.

Porro Propositiones Quesnel concernentes materiam de gratia, loquuntur (quod accurate advertendum) *indefinite*: Propositio autem *indefinita* æquivallet *universali*: proinde, dum dicit Quesnel, *Gratia Jesu Christi . . . est suprema, invincibilis . . . Gratiam nihil impedire potest, aut retardare. Nulla voluntas humana ei resistit &c.* hoc idem est, ac si diceret, „*omnis*„ *Gratia Jesu Christi est suprema, invincibilis* „*omnem*„ *gratiam nihil impedire potest, aut retardare* „*Omni gratiæ nulla voluntas humana resistit. Seu nulla est gratia,*

zia, cui voluntas humana resistit, quod sane falsum est, ac iustissime tum in secunda Janseniana, quæ est hæc; *Gratiæ interiori in statu nature lapsæ nunquam resistitur*, tum in hisce Propositionibus confixum. Omnem Jansenius in suo *Augustino* operam, laborem, studium, nervos, & vires in solius gratiæ efficacis assertionem intendit. Hinc crebro repetit: *Omnis Christi gratia est efficax; nunquam illa suo caret effectu: semper affert fructum suum*. Sed & ista relucet in Propositionibus *Quesnel*. Atque „*hoc est,*“ quod in istis præsens damnavit Pontificis Constitutio, scilicet, quod „*omnis,*“ *gratia Christi sit efficax, suprema, invincibilis; quod nunquam illa suo careat effectu, quod semper afferat fructum suum, quod nulla voluntas humana ei resistat* &c. Proindeque nulla detur gratia sufficiens.

Desinant igitur adversarii efficacem Thomistarum gratiam condemnatione Pontificia involvere. Ecclesiæ perspectum est, Thomistas, præter efficacem admittere, & omnibus viribus propugnare gratiam Christi vere sufficientem, gratiam, quæ suo careat effectu, quæ non semper afferat fructum suum, gratiam, cui voluntas humana resistat.

Errorem non amplectitur Schola tot laboribus exantlatis pro Ecclesia, tot meritis, tot relatis de falsitate triumphis conspicua.

Progrediamur modo ad ipsas Propositiones.

Pro majori claritate, & ordine eas partiemur in varias materias. 1. Agemus de efficacia gratiæ. 2. De operibus factis sine gratia. 3. De gratia Adami. 4. De virtutibus Theologicis. 5. De morte Christi. 6. De Ecclesia. 7. De Lege veteri, & nova. 8. De Timore, & amore. 9. De afflictione Innocentis. 10. De dispensatione à Lege. 11. De administratione Pœnitentiæ. 12. De excommunicatione, & persecutione. 13. De lectione Scripturæ Sacræ, &c. 14. De Juramento. 15. De relatione operum in Deum.

Dividemus Propositiones in numeros 101. totidem Propositionibus correspondentes.

De efficacia Gratia.

1. **G**ratia Christi est Gratia suprema, sine qua confiteri Christum numquam possumus, & cum qua numquam illum abnegamus. Est Propositionio 9.

Efficacia gratia.

Itaque sine gratia efficaci (quæ hic vocatur suprema) Christum confiteri numquam possumus. Hoc falsum est: & instaurat Propositionem famosi Arnaldi, quod scilicet Petrus defectu gratia efficaci Christum confiteri non potuerit. Potuit enim Christum confiteri per gratiam sufficientem, quæ Petro non defuit. Porro assertio Quesnel eo collimat, quod sicut Petrus gratia privatus efficaci non potuit trinam negationem, ita nec alius quilibet posset eodem orbatus auxilio peccatum aliud quoddam mortale evitare. Sane illud evitare possumus per gratiam sufficientem; licet ut actu evitetur, requiratur gratia efficax. Vide supra 1. & 2. Jansenianam, atque illic varia loca SS. Augustini & Thomæ veritati patrocinantia.

Porro hic non admitti aliam veram Christi gratiam, quam efficacem, patet ex verbis illis: cum qua numquam illum abnegamus. Etenim cum gratia efficaci numquam Christum abnegamus.

2. Gratia est operatio manus Omnipotentis Dei, quam nihil impedire potest, aut retardare. Est 10.

Omnis Gratia (est enim propositio indefinita æquiva-
valens universali, quod serio, ac universaliter hac in materia est observandum) est operatio manus Omnipotentis Dei, facientis potentiam in brachio suo Lucæ 1. seu, omnis gratia est efficax; quam nihil impedire potest, aut retardare.

Gratia quidem efficax de facto non impeditur, aut retardatur, illi non resistitur; hæc enim ideo tribuitur, ut cordis duritia primitus auferatur. S. Augustinus lib. de Prædest. Sanctorum cap. 8. Illa tamen potest impediri, aut retardari, illi potest resisti. Contrarium damnatum fuit in Jansenio Propositione 4. Sic vero D. THOMAS quodlibeto 1. art. 1. ad 1. Deus omnia movet secundum modum eorum, & ideo Divina mo-

tio à quibusdam participatur cum necessitate, à natura rationali cum libertate, propter hoc, quod virtus rationalis se habet ad opposita: & ideo sic Deus movet mentem humanam ad bonum (id non fit nisi per gratiam), quod possit huic motioni resistere,,.

3. Gratia non est aliud, quam voluntas Omnipotentis Dei, jubentis, & facientis quod jubet. Est 11.

Idem, quod prius: omnis gratia est efficax: igitur nulla est, cui resistitur. Est secunda Janseniana.

Sic autem D. THOMAS. Lect. 1. in cap. 12. prioris ad Corinth. Potest homo peccatum facere ex defectu voluntatis humanae, quae Spiritui Sancto,, resistit,, secundum illud Act. 7. Vos autem Spiritui Sancto resistitis.

4. Quando Deus vult animam salvam facere, & eam tangit interiori gratiae suae manu; nulla voluntas humana ei resistit. Est 13.

3. Janseniana talis erat. Interiori gratiae in statu naturae lapsae numquam resistitur. Si gratiae interiori numquam resistatur; ergo gratia interior sive oblata, sive habita ab homine, numquam repellitur, numquam in vacuum recipitur, sed suum semper producit effectum: unde iterum nulla datur gratia inefficax, sufficiens, seu tantummodo dans posse.

5. Quantumcumque remotus à salute sit peccator obstinatus, quando Jesus ei se videndum exhibet lumine salutari suae gratiae, oportet, ut se dedat, accurrat, sese humiliet, & adoret Salvatorem suum. Est 14.

Itaque necessarium est, ut peccator obstinatus miserantis Dei gratiae reluctantem subdat voluntatem. Non igitur rursus potest Divinae gratiae resistere.

Habet quidem Deus, inquit Augustinus Libro de corrept. & gratia, humanorum cordium, quo placuerit, inclinandorum omnipotentissimam potestatem: sed Deus, ait supra D. THOMAS fidelissimus ejus interpretes, sic movet mentem humanam ad bonum, quod possit huic motioni resistere. Et q. 6. de malo ad 3. Deus movet quidem voluntatem immutabiliter propter efficaciam virtutis moventis, quae deficere non potest, sed propter naturam voluntatis motae, quae indifferenter se habet ad multa, non inducitur necessitas, sed manet liber-